

VOSYLYTĖ BRONĖ

Kalbininkė **Bronė Vosylytė** gimė 1897 11 22/12 Bakšėnų kaime (Kupiškio r.). Skaityti ir rašyti išmokė tėvai, vėliau mokė samdomas daraktorius, Salamiesčio klebonas Juozapas Dementas, buvę Panevėžio mokytojų seminarijos mokiniai Pranas Gerulis ir Balys Urbonas. 1918–1924 m. mokėsi Panevėžio valstybinėje mergaičių gimnazijoje. Mokytojai, zoologas Jurgis Elisonas ir rašytojas Matas Grigonis, ragino ir mokė iš savo gimtųjų šnektų užrašinėti žodžius ir kitus kalbos duomenis, kurie buvo perduodami Kazimierui Būgai. Į K. Būgos kartoteką pateko ir pirmieji B. Vosylytės užrašyti Salamiesčio šnektos žodžiai su sakiniais. 1924–1929 m. studijavo Lietuvos universiteto Humanitarinių mokslų fakulteto Filologijos skyriuje lietuvių kalbą, pedagogiką ir vokiečių literatūrą. Kai 1930 m. Švietimo ministerija pavedė Juozui Balčikoniuui organizuoti po K. Būgos mirties nutrūkusį „Lietuvių kalbos žodyno“ leidimą, B. Vosylytė buvo viena iš jo talkininkių: užrašinėjo žodžius iš gimtosios Salamiesčio šnektos, rinko juos iš raštų, skaitė žodyno korektūras ir pildė tekstą. 1926 m. baigė Berlyno universiteto vokiečių kalbos, literatūros ir pedagogikos vasaros kursus, 1931 m. – Kaune organizuotus dialektologijos kursus. 1925–1942 m. mokytojavo Kauno ir Vilniaus gimnazijose. 1942–1961 m. dirbo Lietuvių kalbos (nuo 1952 m. Lietuvių kalbos ir literatūros) institute Vilniuje. Su kitais rašė ir redagavo „Lietuvių kalbos žodyno“ II–VI tomus (1947–1962). Už „Lietuvių kalbos žodyno“ II–VI tomus kartu su kitais apdovanota LTSR valstybine premija (1965). B. Vosylytė padėjo tvarkyti 1945 m. Lietuvos mokslų akademijos įsteigtos Terminologijos komisijos reikalus, buvo instituto Terminologijos komisijos atsakomoji redaktorė. Paskelbė mokslinių straipsnių apie K. Būgą ir Joną Jablonskį, straipsnių kitais kalbos klausimais įvairiuose leidiniuose ir periodinėje spaudoje. „Lietuvių kalbos žodyno“ kartoteką papildė daugiau kaip 18 000 gimtosios ir kitų tarmių žodžių, taip pat iš įvairių raštų išrinktais žodžiais su sakiniais. Antrojo pasaulinio karo metais daugumai instituto darbuotojų iš Vilniaus pasitraukus, B. Vosylytė liko Vilniuje ir saugojo žodyno kartoteką nuo okupantų. Mirė 1972 10 01 Vilniuje. Palaidota Vilniaus Saulės kapinėse.